

9.2.2023

Uusi tutkimuspyyntö prionitautien laboratoriodiagnostiikkaan

Tutkimus / Tutkimukset

[Li-Proteiinin 14-3-3 ja muuntuneen prioniproteiinin \(PrPSc\) osoitus aivo-selkäydinnesteestä](#)

[Li-CJD-Pak \(55108\)](#)

Osatutkimukset

[Li-P14-3-3](#)

[Li-PrPSc-O](#)

Aihe

Uusi prionitautien laboratoriodiagnostiikkaan tarkoitettu tutkimusnimike Li-CJD-Pak (55108) otetaan käyttöön 15.2.2023 alkaen. Kyseessä on pakettitutkimus, joka sisältää kaksi osatutkimusta: Li-P14-3-3 ja Li-PrPSc-O. Tutkimus teetetään alihankintana, tutkimuspaikka on Folkhälsomyndigheten Ruotsissa. Menetelminä ovat RT-QuIC ja Western Blot. **Tutkimuksen tilaamiseen tarvitaan neurologin kannanotto tai konsultaatio.** Sähköisiin esitietokysymyksiin on vastattava huolellisesti tai täytettävä Folkhälsomyndighetenin paperilähete (linkki ISLABin tutkimusohjeessa).

Tulkinta

Proteiinia 14-3-3 esiintyy aivojen hermosoluissa normaalitilassa. Likvorista proteiinia 14-3-3 todetaan hermosoluvaurion seurauksena. Jos kliinisten oireiden ja löydösten perusteella epäillään sporadista Creutzfeldt-Jakobin tautia (CJD), proteiinin 14-3-3 löytyminen likvorista tekee CJD-diagnoosin todennäköiseksi. Proteiinia 14-3-3 voi kuitenkin esiintyä likvorissa muistakin syistä johtuvissa aivovaurioissa, kuten aivovaltimotukos, subaraknoidaalivuoto, enkefaliitit ja aivokasvaimet. Jos potilaalla on ollut stroke-tyyppinen tautikohtaus, proteiini 14-3-3:n osoitus kannattaa CJD-epäilyssä tehdä aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua kohtauksesta.

9.2.2023

RT-QuIC on positiivinen, jos väärin laskostunutta prioniproteiinia voidaan osoittaa aivo-selkäydinnesteessä. Positiivinen RT-QuIC -tulos viittaa Creutzfeldt-Jakobin tautiin tai muuhun prionitautiin.

Näyte

1 ml likvoria (min 0.5 ml) steriilissä muoviputkessa.

Säilytys

Säilytys jääkaapissa. Voidaan lähettää huoneenlämmössä, jos perillä 1-2 vrk sisällä.

Outi Perola	Ulla Kärkkäinen
erikoislääkäri	osastonylilääkäri, kl.
Pohjois-Savon	mikrobiologian vas-
Aluelaboratorio	tualuejohtaja
	Pohjois-Savon Alue-
	laboratorio

Jakelu

ISLABin aluelaboratorioiden johtajat

ISLABin osastonhoitajat

Pohjois-Savon hyvinvointialueen sairaalat ja terveyskeskukset

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen sairaalat ja terveyskeskukset

Etelä-Savon hyvinvointialueen sairaalat ja terveyskeskukset

Pohjois-Savon hyvinvointialueen tartuntatautilääkärit

IslabVerkon asiakkaat

Internet, intranet

OA_PREANA, OA_MIKROB